

ΚΙΝΗΣΙΣ ΠΡΟΣ ΣΥΣΤΑΣΙΝ ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΔΙΑ ΜΟΡΦΩΣΙΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΩΝ

Τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων

Τὸ σπανιώτερον εἶδος ὄχι μόνον εἰς τὰ ἀποκαλούμενα «νέα ἔθνη», ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν γηραιάν Εὐρώπην, δὲν εἶναι συχνὰ οὔτε αἱ πρῶται ὕλαι οὔτε αἱ ἐργατικαὶ χεῖρες, ἀλλὰ οἱ διευθύνται ἐπιχειρήσεων μὲ τὴν κατάλληλον μὀρφωσιν. Χῶραι ἄκρως προηγμένοι, ὡς ἡ Ἀγγλία, στεροῦνται σχεδὸν εἰδικῶν μορφωτικῶν ἰδρυμάτων, μία ἐκθεσις δὲ συνταχθεῖσα προσφάτως ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τοῦ τέως προέδρου τοῦ Λούδ καὶ τέως πρεσβευτοῦ εἰς Οὐάσιγκτων λόρδου Ὁλιβερ Φράνκ, διὰ τῆς ὁποίας προτείνεται ἡ ἴδρυσις δύο σχολῶν ἐπιχειρηματιῶν πανεπιστημιακοῦ ἐπιπέδου, εἰς Λονδῖνον καὶ Μάντσεστερ, προκαλεῖ γενικὸν ἐνδιαφέρον. Ἐναντι τῶν 176 πανεπιστημίων δι' ἐπιχειρηματίας, τὰ ὁποῖα διαθέτουν αἱ Ἠνωμένοι Πολιτεῖαι, αἱ ἀνάλογοι σχολαὶ εἰς τὴν Εὐρώπην, μετροῦνται εἰς τὰ δάκτυλα, πολλαὶ ἐκ τούτων δὲ εἶναι προῖον τῆς πρωτοβουλίας μεγάλων ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων. Παρήγορον εἶναι πάντως, τὸ ὅτι ἡ συναίσθησις τῆς ἀνάγκης δημιουργίας μορφωμένων ἐπιχειρηματιῶν, κτκαττῆ ὁσημέραι ἔδαφος. Ἴδου ἐν συντομίᾳ πῶς ἔχει σχετικῶς ἡ κατάστασις ἀνὰ τὸν κόσμον, ἐξαιρέσει τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν.

Κατὰ τὴν μεγάλην ἀμερικανικὴν ἐπιθεώρησιν «Τάϊμ», λειτουργοῦν ἤδη εἰς ὀλόκληρον τὸν κόσμον (πλὴν τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν), περίπου 150 «σχολαὶ ἐπιχειρηματιῶν», τὸ πρόγραμμα ὁμῶς τῶν πλείστων ἐκ τούτων εἶναι ὑπερβαρυμένον μὲ θεωρίας καὶ ἀγνοεῖ τὰ πρακτικὰ προβλήματα. Πλὴν τούτου, αἱ σχολαὶ αὗται δὲν προσελκύουν τοὺς καλυτέρους φοιτητάς. Σχολαὶ μὲ παράδοσιν ὡς ἡ Ἀνωτάτη Σχολὴ Ἐμπορικῶν Σπουδῶν τῶν Παρισίων δὲν ἔχει τὴν δυνατὸτητα νὰ ἐγγράψῃ ἄνω τῶν 300 σπουδαστῶν, ἐναντι 1600 ὑποψηφίων, ποὺ παρουσιάσθησαν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος. Τελευταίως, μὲ τὴν συνεργασίαν τῆς σχολῆς ἐπιχειρηματιῶν τοῦ ἀμερικανικοῦ Πανεπιστημίου Χάρβαρντ, ἡ ὁποία θεωρεῖται πρότυπος εἰς τὸ εἶδος (ὄρα Δελτίον ΣΕΒ, 15.9.63, σελ. 9-11) τὸ ἔμπορικὸν ἐπιμελητήριον τῶν Παρισίων ἴδρυσεν εἰς Φονταινμπλώ νέαν Διεθνή Σχολὴν Ἐπιχειρηματιῶν.

Ἡ σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Χάρβαρντ βοηθεῖ τὴν ἴδρυσιν ἀναλόγων σχολῶν ἐπιχειρηματιῶν καὶ εἰς τὴν Εὐρώπην

Ἰκανοποιητικὴν πρόοδον εἰς τὸ πεδῖον τοῦτο παρουσιάζουν ἐκ τῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν τὰ κράτη τῆς Μπενελούξ, αἱ σκανδιναβικαὶ χῶραι καὶ ἡ Ἑλβετία.

Εἰς τὴν Γενεύην, μὲ τὴν αὐτόχρομα ἱεραποστολικὴν συνεργασίαν τῆς σχολῆς τοῦ ἀμερικανικοῦ πανεπιστημίου τοῦ Χάρβαρντ, ἡ ἐταιρία «Ἀλουμίσιουμ Λίμιτεντ» ἴδρυσεν μετὰ τὸν πόλεμον τὸ Κέντρον Βιομηχανικῶν Σπουδῶν, τὸ ὁποῖον, ἀνεξαρτοποίηθὲν ἀπὸ τὸ 1956 καὶ συνδεθὲν μετὰ τοῦ πανεπιστη-

μίου τῆς Γενεύης, ἀποτελεῖ μίαν τῶν καλυτέρων σχολῶν ἐπιχειρηματιῶν τῆς Εὐρώπης. Τοῦτο, ἐξ ἄλλου, εἶναι καὶ τὸ μόνον εἰδικὸν ἴδρυμα εἰς τὴν Εὐρώπην, τὸ ὁποῖον χορηγεῖ διπλώματα πανεπιστημιακοῦ βαθμοῦ διὰ τὸν κλάδον τῆς διευθύνσεως ἐπιχειρήσεων. Τὰ μαθήματα διαρκοῦν 11 μῆνας. Ἐκ τούτων, 3¹/₂ μῆνες διατίθενται δι' ἐπὶ τόπου μελέτας εἰς διάφορα βιομηχανικὰ κέντρα. Ἐκ τῶν 30 φοιτητῶν, ποὺ γίνονται δεκτοὶ κατ' ἔτος (ἡλικίας συνήθως ἄνω τῶν 30 ἐτῶν) τὰ 90 % ἔχουν ἤδη πανεπιστημιακὰ διπλώματα. Τὰ 10 % δὲν ἔχουν διπλώματα, τοῦτο δὲ ἐνέχει καὶ συμβολικὴν σκοπιμότητα: Ἡ διεύθυνσις τῆς σχολῆς θέλει νὰ ἀποδείξῃ ὅτι διὰ τὴν καλὴν διεύθυνσιν μιᾶς ἐπιχειρήσεως δὲν εἶναι πάντοτε ἀπαραίτητος ἡ προηγουμένη πανεπιστημιακὴ μόρφωσις.

Αἱ ἰδιωτικαὶ εὐρωπαϊκαὶ ἐπιχειρήσεις ἐνισχύονται διὰ τὴν σύστασιν σχολῶν πρὸς μόρφωσιν τῶν ἰδίων τῶν στελεχῶν

Ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ πανεπιστημίου τῆς Λωζάννης ἡ ἑταιρία «Νεστλέ» ἱδρυσεν αὐτόθι τὸ 1957 τὸ Ἴνστιτούτον διὰ τὴν Μελέτην τῶν Μεθόδων Διευθύνσεως Ἐπιχειρήσεων. Ἡ σχολὴ προσλαμβάνει κατ' ἔτος 50 σπουδαστὰς μέσης ἡλικίας 35 ἐτῶν, προερχομένους κατὰ τὸ πλεῖστον ἐξ ἐπιχειρήσεων. Τὰ μαθήματα διαρκοῦν 8¹/₂ μῆνας.

Κατὰ τὰ πρότυπα τῆς σχολῆς τοῦ πανεπιστημίου Χάρβαρντ τὸ ἰταλικὸν μονοπῶλιον πετρελαίου καὶ ὑγραερίου ENI ἱδρυσεν ἰδίαν σχολὴν ἐπιχειρηματιῶν.

Ἡ σχολὴ τοῦ Χάρβαρντ συνειργάσθη ἐπίσης διὰ τὴν ἱδρυσιν κολλεγίου διευθυντῶν ἐπιχειρήσεων καὶ εἰς τὴν Κωνσταντινουπόλιν. Ἄλλὰ κατ' ἀνταπόκρισιν τῶν «Οἰκονομικῶν Τάϊμς» τοῦ Λονδίνου ἡ σταδιοδρομία τοῦ κολλεγίου τούτου εἶναι «κάπως περιπετειώδης».

Μεταξὺ ἄλλων, θαυμάσιαι σχολαὶ ἐπιχειρηματιῶν λειτουργοῦν εἰς Σάν Πάολο τῆς Βραζιλίας (μὲ 30 καθηγητὰς ἀποστολέντας ὑπὸ τῆς ἀμερικανικῆς πολιτείας τοῦ Μίτσιγκαν) καὶ εἰς Τόκιο. Ἡ τελευταία αὕτη σχολὴ καυχᾶται ὅτι ἀποτελεῖ τὴν «ἰαπωνικὴν ἔκδοσιν τοῦ Χάρβαρντ».

Ἄς ἀναφερθοῦν, τέλος, δύο περίεργα ἐπὶ τοῦ προκειμένου:

Ἡ Γερμανία, ἡ τόσον ἐκβιομηχανισμένη χώρα, δὲν ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ οὔτε μίαν σχολὴν ἐπιχειρηματιῶν. Τόσον τὰ πανεπιστήμια, ὅσον καὶ οἱ ἐπιχειρηματῆται, θεωροῦν περιττὴν τὴν σχετικὴν εἰδικὴν μόρφωσιν. Ὁ διευθυντὴς μιᾶς ἐπιχειρήσεως, λέγουν, ἐργάζεται συνήθως εἰς τὴν ἰδίαν ἐπιχείρησιν ὅλην τὴν ζωὴν καὶ μαθαίνει ἐκ πείρας ὅ,τι τοῦ χρειάζεται.

Ἐξ ἄλλου, ἡ ἐν Βαρκελώνῃ ἀρίστη Ἀνωτάτη Σχολὴ Διοικήσεως καὶ Διευθύνσεως Ἐπιχειρήσεων, ἀναγνωρίζουσα τὴν εὐρωπαϊκὴν παράδοσιν, καθ' ἣν τὰ τέκνα διαδέχονται τοὺς γονεῖς τῶν εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν ἐπιχειρήσεων, διατηρεῖ τρία χωριστὰ τμήματα. Ἐν διὰ τοὺς ἤδη διεύθυνοντας, δεῦτερον διὰ τοὺς συγγενεῖς ἐπιχειρηματιῶν, οἱ ὁποῖοι ἔχουν πιθανότητα νὰ ἐξελιθοῦν εἰς διευθυντὰς καὶ τρίτον διὰ κοινούς θνητοὺς φιλοδοξοῦντας ἰὰ καταλόβου διευθυνοῦσας θέσεις εἰς ἐπιχειρήσεις.